

Sygn. akt V ACa 278/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 kwietnia 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku V Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Anna Daniszewska

Sędziowie: SA Teresa Karczyńska - Szumilas

SO (del.) Leszek Jantowski (spr.)

Protokolant: sekr.sąd. Karolina Petruczenko

po rozpoznaniu w dniu 26 kwietnia 2018 r. w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa J. M.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w B.

z dnia 2 lutego 2017 r., sygn. akt I C 648/16

I.zmienia zaskarżony wyrok:

a) w punkcie 1 /pierwszym/ w ten sposób, że zasądzoną w nim kwotę 35.000 /trzydzieści pięć tysięcy/ złotych obniża do kwoty 15.000 /piętnaście tysięcy/ złotych, oddalając powództwo o należność główną w pozostałym zakresie,

b) w punkcie 5 /piątym/ w ten sposób, że zasądzoną w nim kwotę obniża z kwoty 1.644,51 /jeden tysiąc sześćset czterdzieści cztery i 51/00/ złotych do kwoty 833,25 /osiemset trzydzieści trzy złote i 25/100/,

II. oddala apelację w pozostałej części,

III.znosi wzajemnie koszty postępowania apelacyjnego.

Na oryginale właściwe podpisy.

Sygn. akt V ACa 278/17

UZASADNIENIE

Powódka W. K. (1) domagała się zasądzenia od pozwanego (...) SA z siedzibą w W. kwoty 71. 395, 81 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 7 listopada 2012r. do dnia zapłaty i kosztami procesu.

Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa.

W toku postępowania do udziału w sprawie po stronie powodowej wstąpiła jej następczyni prawna J. M..

Wyrokiem z dnia 2 lutego 2017r. Sąd Okręgowy w B. :

1.zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 35.000 (trzydzieści pięć tysięcy) złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 7 listopada 2012r. do dnia 31 grudnia 2015r. i dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty - tytułem zadośćuczynienia;

2.zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 4.381,05 (cztery tysiące trzysta osiemdziesiąt jeden 5/100) złotych wraz z ustawowymi odsetkami:

-od kwoty 697,91 złotych od dnia 7 listopada 2012r. do dnia 31 grudnia 2015r. i dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty;

-od kwoty 3.683,14 złotych od dnia 13 listopada 2015r. do dnia 31 grudnia 2015r. i dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty - tytułem naprawienia szkody;

3.oddalił powództwo w pozostałym zakresie;

4.zniósł wzajemnie pomiędzy stronami koszty zastępstwa procesowego;

5.zasądził od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w B. kwotę 1.644,51 (jeden tysiąc sześćset czterdzieści cztery 51/100) złote tytułem zwrotu części kosztów sądowych;

6.zasądził od powódki na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w B. kwotę 184,50 (sto osiemdziesiąt cztery 50/100) złotych tytułem zwrotu części opłaty od rozszerzonego pozwu;

7.pozostałymi kosztami sądowymi obciążył Skarb Państwa.

Powyższe rozstrzygnięcie zostało oparte na następujących ustaleniach faktycznych:

W dniu (...). W. K. (1), urodzona w (...) roku, doznała złamania (...) W dniu 25 marca 2012 r. przeprowadzono u

powódki zabieg (...) W dniu 30 marca 2012 r. W. K. (1) została wypisana do domu w stanie ogólnym i miejscowym dobrym. W zaleceniach wskazano na konieczność wykonywania ćwiczeń rehabilitacyjnych. Do miesiąca maja 2012 r. powódka W. K. (1) poddała się kilku seriom zabiegów rehabilitacyjnych. Ponadto, w zaleceniach wskazano na konieczność stawienia się przez powódkę na wizycie kontrolnej w poradni ortopedycznej oraz kontynuację leczenia. W kilka tygodni po zabiegu W. K. (1) poruszała się po domu przy pomocy balkonika, wykonywała też ćwiczenia usprawniające. U powódki W. K. (1) przed zabiegiem operacyjnym występowały problemy (...)

Wizyta kontrolna w (...) Szpitala (...) im. dr A. J. w B. została wyznaczona na dzień 15 maja 2012 r. W. K. (1) jako osoba w podeszłym wieku celem dojazdu na wizytę kontrolną skorzystała z możliwości zamówienia transportu medycznego, celem dojazdu na wizytę kontrolną.

W dniu 15 maja 2012 r. o godzinie 11.50 powódka została przewieziona w pozycji siedzącej przez Karetkę Wojewódzkiej (...) w B. na kontrolę w poradni (...) W karetce powódka W. K. (1) została umieszczona razem z krzeselkiem, na którym została zniesiona z miejsca zamieszkania przez ratowników medycznych. Krzesło, na którym zniesiono powódkę, zostało umieszczone w karetce pomiędzy ścianką oddzielającą kabinę karetki od części transportowej a leżanką służącą do przewozu chorych. Wraz z powódką W. K. (1) w karetce była również jej córka J. M., która siedziała na rozkładanym taborecie i przez cały transport przytrzymywała powódkę. Dwaj ratownicy dokonujący przewozu powódki w trakcie transportu znajdowali się w przedniej części karetki. W trakcie transportu trwającego do godziny 12.03 powódka uderzyła prawym udem o leżankę, co sprawiło jej ból. Zarówno powódka, jak i jej córka w trakcie transportu zgłaszały

ten fakt przewożącym je ratownikom. Po odbytej wizycie kontrolnej powódka wraz z córką tą samą karetką wróciły do miejsca zamieszkania. Transport powrotny trwał od godziny 14.37 do 15.07.

Karetka, którą odbywał się transport medyczny powódki (samochód marki M. (...), model V. (...)) wyposażona była w nosze, krzesło składane do przenoszenia pacjentów, deskę ortopedyczną, zestaw (...), ssak, szyny do unieruchomień, zestaw kołnierzy ortopedycznych oraz materiały opatrunkowe. W trakcie dokonywanego transportu medycznego, przewożenie chorego powinno odbywać się na siedzeniach na stałe zamontowanych w karetce (2 siedzenia), jeden z ratowników winien przebywać w trakcie transportu z przewożonym pacjentem w tyle karetki. Ratownicy medyczni dokonując przewozu pacjenta winni mieć na uwadze stan zdrowia pacjenta. (czy jest osobą chodzącą czy leżącą).

Następnego dnia po powrocie powódki W. K. (1) do domu, jej stan

zdrowia uległ pogorszeniu, powódka skarżyła się na ból prawego uda, miała stan podgorączkowy, nie była już w stanie kontynuować ćwiczeń rehabilitacyjnych. Powódka przez pięć dni otrzymywała antybiotyki w zastrzykach, co spowodowało ustąpienie stanu podgorączkowego. Około 20 maja 2012r., na prawym udzie powódki pojawił się siny krwiak grubości ok. 5 cm. W dniu 28 maja 2012r. powódka w ciężkim stanie trafiła do szpitala (...) na oddział (...). U powódki zdiagnozowano niewydolność (...)(...). Powódka w szpitalu przebywała do 4 czerwca 2012r.

Powódka W. K. (1), po powrocie ze szpitala, nie miała apetytu i była słaba. (...)

Do powstania pourazowego (...) W. K. (1) doszło podczas przewożenia jej w karetce na foteliku zwróconym prawym bokiem do noszy, gdzie kończyny dolne, nie zabezpieczone pasami, uderzały o nosze. (...)

(...) (...) (...) (...) (...) (...) (...) Z kolei, gdyby powódkę W. K. (1) (...) (...) (...)

(...) (...).

Oceniając zebrany w sprawie materiał dowodowy Sąd Okręgowy uznał za wiarygodne dowody z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, bowiem ich wartości dowodowej nie kwestionowała żadna ze stron, a Sąd nie znalazł żadnych podstaw, by czynić to z urzędu.

Jako wiarygodne Sąd uznał również zeznania świadków: B. P., E. S. i W. Z. złożone na okoliczność stanu zdrowia powódki W. K. (1) zarówno przed dniem 15 maja 2012 roku i po tym dniu. Zeznania świadków odnośnie tych okoliczności były zgodne, spójne, wzajemnie się uzupełniały i co istotne znajdowały potwierdzenie w zeznaniach powódki W. K. (1) i powódki J. M.. Z zeznań świadków wynika jednoznacznie, iż wskutek urazu doznanego przez powódkę w dniu 15 maja 2012r., jej stan zdrowia uległ pogorszeniu, w szczególności w zakresie możliwości poruszania się.

Zeznania świadków Ł. J. i R. Ż. - ratowników medycznych dokonujących przewozu powódki w dniu 15 maja 2012r. Sąd uznał za wiarygodne jedynie w ograniczonym zakresie - to jest odnośnie okoliczności dotyczących tego, jak prawidłowo powinien przebiegać transport medyczny powódki w dniu zdarzenia, bowiem w tym zakresie zeznania świadków potwierdzały pozostały, uznany za wiarygodny, materiał dowodowy, w tym także: dokumentacja, dotycząca stanu technicznego ambulansu przewożącego powódkę. W pozostałym zakresie to jest dotyczącym sposobu, w jaki powódka umieszczona została w karetce, jak i przebiegu transportu medycznego w dniu 15 maja 2012r. zeznania świadków dokonujących przewozu W. K. (1) pozostawały w sprzeczności z uznanymi za wiarygodne zeznaniami powódki W. K. (1), jak i powódki J. M.. Sąd Okręgowy odmówił im wiary, z uwagi na fakt, że po pierwsze : sami świadkowie zeznali, iż szczegółów akurat tego konkretnego przewozu dokładnie nie pamiętają, z uwagi na upływ czasu i dużą ilość przewożonych osób. Poza tym świadkowie zeznawali co do tego, jak standardowo postępują przy przewożeniu osób, mając jednocześnie świadomość, jaki sposób przewozu jest prawidłowy, a jaki nie.

Zeznania świadka T. S. Sąd I instancji co do zasady uznał za wiarygodne, uznając jednak, że nie mogły stanowić podstawy żadnych ustaleń faktycznych, bowiem świadek ten nie miał wiedzy odnośnie istotnych dla sprawy okoliczności.

Jako wiarygodne Sąd uznał zeznania złożone przez powódkę W. K. (1) jak i powódkę J. M.. Potwierdziły one okoliczności dotyczące stanu zdrowia powódki W. K. (1) przed dniem 15 maja 2012r. i po tym dniu, okoliczności dotyczące przebiegu transportu medycznego powódki W. K. (1), odczuwanych przez nią dolegliwości, jak i sytuacji życiowej i majątkowej w jakiej znalazła się po wykonanym transporcie medycznym w dniu 15 maja 2012r.

Sąd oparł się również na opinii sądowno - lekarskiej wydanej przez biegłych z zakresu (...) W ocenie Sądu opinia ta została opracowana w sposób szczegółowy, rzetelny, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz na podstawie wiedzy i doświadczenia zawodowego biegłych. Wydający opinię biegli dokonali również oględzin karetki dokonującej przewozu powódki W. K. (1) w dniu 15 maja 2012r. Opinia sporządzona przez biegłych jest wnikliwa, umotywowana i szczegółowa, przy czym biegła z dziedziny medycyny sądowej w ustnej opinii uzupełniającej w sposób logiczny, przejrzysty, szczegółowy i nie budzący wątpliwości odniosła się do zastrzeżeń sformułowanych przez strony pod adresem wydanej opinii. Opinia wydana przez biegłych pozwoliła ustalić związek przyczynowy między nieprawidłowym przewożeniem powódki w trakcie transportu medycznego w dniu 15 maja 2012 r. a wystąpieniem u powódki(...) skutkujący pogorszeniem jej stanu zdrowia.

Przechodząc do rozważań prawnych Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że spór między stronami dotyczył tego, czy pozwany ponosi odpowiedzialność za skutki wystąpienia u powódki W. K. (1) (...) w obrębie uda prawego. Sporna była także wysokość żądania powódki.

Sąd I instancji odwołał się do treści art. 822 § 1, 2 i 4 k.c. regulujących zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela z tytułu umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Powołał się na przesłanki odpowiedzialności cywilnoprawnej na zasadzie winy (art. 415 k.c.), podkreślając, że ogólnymi przesłankami odpowiedzialności deliktowej są: powstanie szkody, zdarzenie, z którym ustawa łączy obowiązek odszkodowawczy oznaczonego podmiotu (czyn niedozwolony) oraz związek przyczynowy między owym zdarzeniem a szkodą.

Sąd wyjaśnił, że strona powodowa wykazała, iż szkoda doznana przez W. K. (1) pozostaje w normalnym, adekwatnym związku przyczynowo-skutkowym z zawinionym działaniem ubezpieczonego. Do wystąpienia u powódki rozległego (...)

pacjenta. Przy umieszczaniu powódki w karetce na przenośnym krzeselku, dokonujący przewozu powódki ratownicy medyczni, zlekceważyli zgłaszane przez powódkę w trakcie jazdy dolegliwości bólowe W. K. (1), wynikające z nieprawidłowego umieszczenia w karetce. Nie zwrócili też należytej uwagi na jej stan zdrowia i fakt niedawno przebytego przez powódkę zespolenia operacyjnego prawej kończyny dolnej.

Sąd miał na uwadze, iż u powódki W. K. (1) - przed dniem 15 maja 2012r. - występowały zmiany chorobowe związane z wiekiem, w tym zaburzony proces(...). Należało jednak zważyć, iż gdyby powódka w sposób prawidłowy została umieszczona w przewożącej ją karetce, nie doszłoby w ogóle do powstania urazu w powstania (...). W ocenie Sądu Okręgowego okoliczności dotyczące stanu zdrowia powódki W. K. (1) nie mogą zwalniać pozwanego z odpowiedzialności za zaistniałe w dniu 15 maja 2012 r. zdarzenie. Mogą jedynie wpływać na zmniejszenie zakresu jego odpowiedzialności poprzez uznanie przyczynienia się do skutków zaistniałego zdarzenia, również zmian chorobowych związanych z wiekiem powódki, w tym (...).

Dalej Sąd Okręgowy przytoczył treść art.445§1 i 3 k.c. odnoszącego się do przyznania poszkodowanemu odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Podkreślił, że na podstawie przepisu art. 445§3 k.c. roszczenie o zadośćuczynienie przechodzi na spadkobierców wtedy, gdy powództwo zostało wytoczone za życia poszkodowanego. Odwołując się do orzecznictwa Sądu Najwyższego wskazał, że zadośćuczynienie ma na celu naprawienie szkody niemajątkowej, wyrażającej się doznaną krzywdą w postaci cierpień fizycznych i psychicznych.

Zadośćuczynienie pełni funkcję kompensacyjną, powinno wynagrodzić doznane cierpienia fizyczne i psychiczne, aby w ten sposób przynajmniej częściowo przywrócona została równowaga zachwiana na skutek popełnienia czynu niedozwolonego. Ze względu na kompensacyjny charakter zadośćuczynienia jego wysokość musi przedstawiać odczuwalną wartość ekonomiczną, adekwatną do warunków gospodarki rynkowej. Nie można akceptować stosowania taryfikatora i ustalania wysokości zadośćuczynienia według procentów trwałego uszczerbku na zdrowiu, gdyż zdrowie ludzkie jest dobrem o szczególnie wysokiej wartości, w związku z czym zadośćuczynienie z tytułu uszczerbku na zdrowiu powinno być odpowiednio duże.

Sąd Okręgowy wyjaśnił, że wskutek nieprawidłowego zabezpieczenia powódki W. K. (1) w czasie transportu doszło do powstania (...), co przełożyło się na pogorszenie jej stanu zdrowia. Powódka W. K. (1) (...)

spowodowało ich powstanie. Powódka od chwili zdarzenia z uwagi na prawie całkowite unieruchomienie wymagała zwiększonej pomocy osób trzecich. Wskutek przedmiotowego zdarzenia, zahamowaniu uległ proces usprawniania powódki, co spowodowało pogorszenie kondycji psychicznej powódki. W świetle powyższych okoliczności, Sąd Okręgowy uznał, iż żądana tytułem zadośćuczynienia kwota 70.000 zł jest adekwatna do cierpień psychicznych i fizycznych powódki.

Mając na uwadze, iż powódka w chwili zdarzenia była osobą w podeszłym wieku, cierpiała na wiele schorzeń samoistnych- (...). W rezultacie zdaniem Sądu zadośćuczynienie adekwatne do rozmiarów krzywdy w kwocie 70.000 zł należało na podstawie przepisu art. 362 k.c. obniżyć o 50%. Tym samym Sąd zasądził na rzecz następcy prawnego zmarłej powódki tytułem zadośćuczynienia kwotę 35.000 zł.

Sąd Okręgowy uznał także za zasadne roszczenie dotyczące odszkodowania na podstawie przepisu art. 444§1 k.c. Strona powodowa udokumentowała przedłożonymi fakturami wysokość kosztów związanych z zakupem lekarstw dla powódki, zakupem materiałów opatrunkowych w okresie od dnia 15 maja 2012r. aż do zgonu powódki we(...) na kwotę 8.762, 09 zł. W rezultacie Sąd uznał za zasadną w całości żądaną przez powódkę kwotę z tytułu naprawienia szkody, zaś z uwagi na ustalony 50% stopień przyczynienia się powódki W. K. (1) do zaistniałego urazu, przyznane następcy prawnemu J. M. odszkodowanie obniżył i zasądził na jej rzecz kwotę 4.381,05zł.

O odsetkach Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu na podstawie przepisu art. 481 k.c. Odsetki należne od kwoty wynikającej z rozszerzenia powództwa, Sąd zasądził od dnia 13 listopada 2015r. , to jest od daty doręczenia pozwanemu odpisu pisma zawierającego rozszerzenie powództwa.

W punkcie 4 wyroku Sąd na podstawie przepisu art.100 k.p.c. zniósł wzajemnie koszty procesu. O kosztach sądowych Sąd orzekł w punkcie 5, 6 i 7 wyroku na podstawie przepisu art. 100 k.p.c. w zw. z art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Apelację od powyższego wyroku wniosła strona pozwana, zaskarżając go w części dotyczącej punktu 1 w zakresie wysokości zasądzonego zadośćuczynienia oraz w części obejmującej punkt 1 i 2 dotyczący zasądzonych odsetek ustawowych od dnia 7 listopada 2012. Do dnia zapłaty od kwot 35.000,-zł i 697,91 zł i od 13 listopada 2015r. do dnia zapłaty od kwoty 383,14 zł.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

- 1) naruszenie prawa materialnego , to jest art. 445§1 k.c. oraz art. 882 k.c. poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, polegające na przyjęciu, że zasądzona na rzecz powódki kwota zadośćuczynienia w wysokości 35.000,- zł jest kwotą odpowiednią w rozumieniu tego przepisu,
- 2) naruszenie prawa procesowego, to jest art. 233§1 k.p.c. poprzez przekroczenie przez Sąd granic swobodnej oceny dowodów, brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego i przyjęcie, że zasadne jest zadośćuczynienie w wysokości 35.000,- zł,

3) naruszenie prawa materialnego art. 481§1 k.c. i art. 817 k.c. poprzez przyjęcie, że pozwana pozostawała w opóźnieniu wobec powódki w zapłacie zasądzonych w wyroku kwot – pkt 1 i 2, zwłaszcza w sytuacji, gdy zasądzone zadośćuczynienie odpowiada warunkom i kryteriom z daty wyrokowania, a zasada odpowiedzialności nie była rozstrzygnięta.

Wskazując na te zarzuty skarżący wniósł o:

1) zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie 1 i oddalenie powództwa ponad kwotę 15.000,-zł oraz zmianę daty początkowej płatności odsetek ustawowych od zasądzonej kwoty 35.000,-zł i ustalenie tej daty na dzień wyrokowania, to jest 2 lutego 2017r., a w sytuacji oddalenia powództwa ponad kwotę 15.000,-zł ustalenie daty płatności odsetek ustawowych również na dzień wyrokowania;

2) zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie 2 poprzez zmianę daty początkowej płatności odsetek od zasądzonych kwot w łącznej wysokości 4381,05 zł i ustalenie tej daty na dzień wyrokowania, to jest 2 lutego 2017r.,

3) zmianę punktu 5 w zakresie nieuiszczonych kosztów sądowych.

W odpowiedzi na apelację strona powodowa wniosła o jej oddalenie (k.537 – 538).

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył co następuje:

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy i przyjmuje je za własne, podobnie jak i podziela ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Z ustaleń tych Sąd I instancji wyciągnął jednak częściowo wadliwe wnioski odnośnie wysokości należnego powódce zadośćuczynienia.

Przechodząc w pierwszej kolejności do zarzutów apelacji , to zarówno zarzut naruszenia prawa procesowego - art. 233§1 k.p.c., jak i naruszenia prawa materialnego – art.445§1 k.c. zmierzał do wykazania, iż zasądzone zadośćuczynienie było rażąco zawyżone.

Co do zarzutu naruszenia art. 233§ 1 k.p.c., zarzut ten miał polegać na przekroczeniu przez Sąd granic swobodnej oceny dowodów, braku wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego i przyjęcie, że zasadne jest zadośćuczynienie w wysokości 35.000,-zł. Zarzut ten był zatem dość ogólnikowy i nie wskazywał konkretnie, przy ocenie jakich dowodów Sąd I instancji dopuścił się naruszenia zasad wynikających z zasady swobodnej oceny dowodów, a tylko w takim przypadku możliwym było rozważanie jego skuteczności. Podkreślenia przy tym wymaga, że przewidziane w art. 233 §1 k.p.c. kryteria oceny wiarygodności i mocy dowodów wprawdzie mogą być przedmiotem kontroli odwoławczej, jednak

powołanie się na naruszenie cytowanego przepisu nie może polegać jedynie na przedstawieniu odmiennego stanu faktycznego ustalonego na podstawie własnej oceny dowodów. Skarżący może tylko wykazywać, że sąd pierwszej instancji rażąco naruszył ustanowione w powołanym przepisie zasady oceny wiarygodności i mocy dowodów, a w konsekwencji naruszenie to mogło mieć wpływ na wynik sprawy. Jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie zebranego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Jedynie w przypadku, gdy brak jest logiki w powiązaniu wnioskowania z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo – wbrew zasadom doświadczenia życiowego – nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo – skutkowych, to przeprowadzona ocena dowodów może być skutecznie podważona (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002r. II CKN 817/00, LEX nr 56906, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002r. IV CKN 1316/00, LEX nr 80273). Takiej wadliwości w ocenie dowodów dokonanej przez Sąd Okręgowy nie można dostrzec w niniejszej sprawie.

W szczególności Sąd I instancji prawidłowo ocenił wydane w sprawie opinie sądowo – lekarskie, z których wynika, że do powstania (...) w przypadku W. K. (1) mogło dojść w sytuacji przewożenia jej w karetce na foteliku zwróconym prawym bokiem do noszy, gdzie kończyny dolne jako niezabezpieczone pasami mogły o te nosze uderzać. Zwrócili uwagę, że było to związane występującymi u W. K. (1) zaburzeniami (...). Wyjaśnili, iż jej stan zdrowia uległ okresowemu pogorszeniu, jakkolwiek u podłoża tego stanu nie leżał uraz sam w sobie, ale uraz u osoby z zaburzonym procesem (...). Uraz ten mógł przedłużyć proces leczenia. Biegli zwrócili uwagę, że co do zasady stan narządów ruchu u W. K. (1) był przede wszystkim efektem przebytego złamania i braku systematycznej rehabilitacji, jak również prawdopodobnie samoistnych zmian chorobowych związanych z wiekiem (k.199). Te ostatnie zastrzeżenia miały wpływ na ustalenie przez Sąd rozmiaru stosownego zadośćuczynienia. Co istotne jednak biegli podkreślili (k.264), że powstanie (...) o takiej objętości, zwłaszcza u osoby w wieku powódki i jej stanie fizycznym było niewątpliwie źródłem powstania dodatkowych powikłań. Musiało dojść do nasilenia odczuwanych dolegliwości, np. bólowych. W przypadku przewożenia powódki na fotelach stałych, gdzie prawa strona ciała zwrócona byłaby do gładkiej strony karetki, transport nie powinien był skutkować żadnymi obrażeniami, niezależnie do wysokiego wskaźnika (...) (k.266).

Sąd Apelacyjny podziela w tym zakresie rozważania Sądu Okręgowego i przyjmuje je za własne. W konsekwencji zarzut naruszenia art. 233§1 k.p.c. był chybiony.

Z kolei odnośnie zarzutów naruszenia przepisów prawa materialnego

wskazać należy, iż naruszenia przepisów prawa materialnego mogą wystąpić w dwojaki sposób: poprzez błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. Pierwsza postać naruszenia polegać może na mylnym zrozumieniu treści zastosowanego przepisu lub też na ustaleniu treści ogólnych pojęć prawnych. Druga forma dotyczy kwestii prawidłowego odniesienia normy prawa materialnego do ustalonego stanu faktycznego, a więc skonfrontowania okoliczności stanu faktycznego z hipotezą konkretnej normy prawnej i poddanie tego stanu ocenie prawnej na podstawie treści tej normy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 2003r. I CKN 160/01 LEX nr 78813).

W niniejszej sprawie występowała druga z wyżej wskazanych form naruszenia prawa materialnego. Sąd Okręgowy poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne jednak wyciągnął z nich wadliwe wnioski co do uznania, jakie zadośćuczynienie będzie „odpowiednie” w rozumieniu art. 445§1 k.c.

Podkreślić należy, że przewidziane w art. 445 § 1 k.c. zadośćuczynienie stanowi sposób naprawienia krzywdy w postaci doznanych skutkiem uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia cierpień fizycznych i psychicznych, istniejącej w chwili orzekania przez sąd jak i takiej, którą poszkodowany będzie odczuwać w przyszłości na pewno lub z dającym się przewidzieć dużym stopniem prawdopodobieństwa. Odwołując się do ugruntowanego w tej mierze orzecznictwa wskazać należy, że wielkość zadośćuczynienia zależy od całokształtu okoliczności danego przypadku, konkretyzujących w odniesieniu do osoby poszkodowanej w danej sprawie obiektywne kryteria oceny rozmiaru doznanej przez nią krzywdy. Zasadnicze przesłanki określające jego wysokość stanowią: rodzaj, charakter, długotrwałość cierpień fizycznych i ujemnych doznań psychicznych ich intensywność, nieodwracalność skutków zdrowotnych stopień i trwałość doznanego kalectwa i związana z nim utrata perspektyw na przyszłość. Do takich przesłanek należy zaliczyć także stopień winy sprawcy, postawę odpowiedzialnego za spowodowanie szkody, jego zachowanie względem pokrzywdzonego, w szczególności to, czy podjął kroki zmierzające do zadośćuczynienia krzywdzie. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 września 2002r. IV CKN 1266/00, LEX nr 80272 , wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2009r. III CSK 62/09, LEX nr 738354, uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 16 kwietnia 2015 r. I CSK 434/14 LEX nr 1712803).

Wprawdzie zarzut zawyżenia lub zaniżenia wysokości zasądzanego zadośćuczynienia może być przy tym uwzględniony tylko w razie wykazania oczywistego naruszenia kryteriów określania wysokości zadośćuczynienia przez Sąd, tym bardziej, że w pojęciu „odpowiednia suma zadośćuczynienia” zawarte jest uprawnienie swobodnej oceny Sądu, wynikające z niemożności ze swej istoty precyzyjnego oszacowania wartości doznanej krzywdy, stanowiącej naruszenie dóbr osobistych poszkodowanego (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2006 r., IV CK 384/05,

LEX nr 179739, a także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2002 r., I CKN 837/00, LEX nr 56891, także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 listopada 2004 r., I CK 219/04, opubl. w LEX nr 146356, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26

listopada 2009r. III CSK 62/09 LEX nr 738354), jednak taka sytuacja w ocenie Sądu Apelacyjnego właśnie występowała w niniejszej sprawie. Trafnie skarżący zarzucił, że Sąd I instancji pominął ustalenia wynikające z opinii sądowo – lekarskiej, w której biegli stwierdzili co prawda, że stan zdrowia W. K. (1) uległ okresowemu pogorszeniu na skutek przedmiotowego zdarzenia, jednak u podłoża tego stanu nie leżał uraz sam w sobie, lecz przede wszystkim uraz u osoby z zaburzonym (...), który mógł przedłużyć proces leczenia. Z kolei stan narządów ruchu u W. K. (1) był przede wszystkim efektem przebytego złamania i braku systematycznej rehabilitacji, jak również prawdopodobnie samoistnych zmian chorobowych związanych z wiekiem. W konsekwencji, nie negując, że na skutek przebytego urazu poprzedniczka prawna powódki odczuwała znaczny dyskomfort, nasiliły się u niej dolegliwości bólowe, wymagała zwiększonej pomocy osób trzecich Sąd Okręgowy błędnie uznał, że adekwatną sumą zadośćuczynienia będzie kwota 35.000,-zł, nawet uwzględniając funkcję kompensacyjną zadośćuczynienia. Zważyć bowiem należało, że sam uraz, którego doznała powódka nie miał np. charakteru złamania, czy podobnego typu urazu, lecz polegał na powstaniu (...).

Na marginesie należy podkreślić, że samoistnych schorzeń W. K. (1) nie można było rozpatrywać na płaszczyźnie przyczynienia się do powstania szkody (art. 362 k.c.) lecz należało wziąć je pod uwagę przy ocenie stopnia doznanej krzywdy i odpowiedniego do tej krzywdy zadośćuczynienia. Zgodzić należało się ze skarżącym, że uwzględniając charakter obrażeń doznanych przez poprzedniczkę prawną powódki adekwatnym do stopnia doznanej krzywdy – z pominięciem schorzeń, na które już uprzednio cierpiała W. K. (1) – była kwota zadośćuczynienia w wysokości 15.000,-zł.

Sąd Apelacyjny nie podzielił natomiast zarzutów naruszenia art.481§1 k.c. i art. 817 k.c. odnośnie daty zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie.

Sąd Apelacyjny podziela dominujący w orzecznictwie pogląd, wedle którego ustawowe odsetki za opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia należą się od dnia następującego po dniu, w którym zapłata powinna nastąpić niezwłocznie po wezwaniu wierzyciela, o którym stanowi art. 455 k.c. (por. Wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 16 grudnia 2011 r. V CSK 38/11 Legalis Numer 443537). Stosownie natomiast do art. 817 k.c. oraz art. 14 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 2060), ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku.

Z ustaleń wynika, że poprzednik prawny powódki wezwał pozwanego do zapłaty pismem z dnia 24 września 2012r., zaś pozwany odpowiedział pismem z dnia 4 października 2012r. (k.13), które – co bezsporne – W. K. otrzymała 6 listopada 2012r. Skoro tak, to żądanie zasądzenia odsetek do dnia 7 listopada 2012r. oraz od dnia 13 listopada 2015r. było uzasadnione.

Konsekwencją zmiany merytorycznej rozstrzygnięcia była także zmiana

rozstrzygnięcia o kosztach zawarta w punkcie 5 zaskarżonego wyroku. Skoro żądanie pozwu zostało uwzględnione w 21%, w takim zakresie kosztami sądowymi winien być obciążony pozwany. Łącznie koszty te wyniosły 3.289,02 zł. Iloczyn tej sumy i 25 % to kwota 822,25 zł i do takiej też kwoty Sąd obniżył koszty, którym obciążony został pozwany.

Z tych też względów Sąd Apelacyjny na podstawie wyżej cytowanych przepisów, oraz art. 386§1 k.p.c. orzekł jak w części reformatorycznej, oddalając apelację w pozostałej części (art. 385 k.p.c.).

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z art. 102 k.p.c. Apelacja została w większej części uwzględniona, jednak mając na uwadze szczególny charakter niniejszego postępowania, okoliczności związane z powstaniem szkody, oraz sytuację powódki, Sąd nie obciążał powódki tymi kosztami.